Kőszeg 1910. szeptember hó 11.-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

XXX. évfolyam. Felelős szerkesztő: JAMBRITS LAJOS. 37. szám.

A városok járvány elleni védekezése.

Kétségtelen, hogy a városok lakosságát a járványos és fertőző betegségek mindig közelebbről érintik, mint a falu népét. A városokban a népességnek sürübb tömege él s különösen hazánkban, hol még nagyon sok városban hiányzanak a legnélkülözhetetlenebb közegészségügyi berendezések, kétszeresen nagyobb feladat harul a városok vezetőire, hogy járványok kitörését megakadályozzák.

A folyton jobban közeledő kolerajárvány első sorban a városok lakosságát fenyegeti. Ezzel szemben a városoknak idejekorán meg kell tenniök minden lehetőt, hogy a járvány kitörését megakadályozzák.

A belügyminiszter részletes rendeletben utasija a városokat a védekezés célszerü módjaira.

A rendeletben is körülirt védekezés főbb pontjai a következők:

A rendelet mindenekelőtt meghagyja, hogy a városok területén az 1876. XIV. t.-c 141-ik §-ának a köztisztaság megőrzésére vonatkozó intézkedése a lehető legnagyobb szigorusággal és pontossággal eszközöltessék. Evégből a rendőrkapitány a hatósági orvos közbenjöttével minél gyakrabban, de legalább hetenként egyszer helyszinvizsgálatot tartson az utcák, továbbá vendéglők, szállodák, kávéházak, cukrászdák, iskolak, óvodák, gyárak, ipartelepek, mühelyek, munkas-és cselédalkalmazások és egyeb köz és magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett és a tapasztalt hiányok pótlásáról, valamint az elkövetett mulasztások megtorlásáról gondoskodjék.

Különös figyelem forditandó a kutakra és ama folyóvizekre, melyeknek vize italul szolgál. E végből az ivásra használt kutak a városokban fedéllel látandók el, amely megakadályozza, hogy a vizet merítő saját edényét a vederbe merithesse s ezzel a vedret és a kutat esetleg megfertőzze. A kut környéke feltöltendő, hogy az ellocsolt és beszennyezett viz a kutba vissza ne folyjék. Ivásra használt kutak közelében azok vizével mosni sem ruhát, sem edényt mosni nem szabad. A rossz vizü kutak vize a fogyasztástól haladéktalanul elzárandó. Amennyiben koleragyanus megbetegedés fordult volna elő, vagy amennyiben ezt a hatóság már előzően is szükségesnek látja, a folyók és állóvizek mentén levő városok lakosságának elrendelendő, hogy a folyók vagy tavak vizét ivásra csupán forralva azután lehütve szabad használni. Oly helyeken, ahol tisztavizü forrás vagy ártézi kut van a közelben, gondoskodjék a hatóság, hogy a lakosság ivásra kizárólag ezek vizét használja ahol pedig a távolság vagy más ok miatt az ilyen vizhez nehezen lehet férkőzni, ott a város költségére a viz naponkint kétszer végighordandó és bárkinek fogyasztásra ingyen rendelkezésére bocsajtassék. Ily vizeshordók naponta kétszer forróvizzel kiöblitendők.

A trágyara különös gond és figyelem forditandó, hogy azt az utcara, nyilvános helyekre le ne rakják és az udvarokon a kutaktól lehetőleg távol helyezzék el. A trágyalé elfolyása meg nem türendő, ott pedig, ahol a trágyagodrok szélein tócskába gyülemlik, azok földdel kitöltendők. A nyilvános helyeknek, iskoláknak, vendéglőknek, kávéházaknak, korcsmáknak, vasuti indóhazaknak és hajóállomásoknak árnyékszékeit éber figyelemmel kell kisérni, azokat kiválóan tisztán kell tartani s mésztejjel naponta legalább egyszer fertőtleniteni.

Kimondja azután a rendelet, hogy az üresedésben levő orvosi állomások azonnal betöltendők. Ott ahol több körorvosi állas régebbi időtől fogva nem volt betölthető, igyekezzek a tervényhatóság az orvosok hiányán akár jobb fizetések megszabása, akár két orvosi kör egyesitese révén segiteni. A végből, hogy a hiányos orvosi segélynyujtás esetén járványorvosokat lehessen veszélyeztetett vidékekre küldeni, szólitsa fel a törvényhatóság az összes magánorvosokat, hogy kik hajlandók tizenhat korona napidij és költségeik megtéritése illetve előlegezése végett járványorvosi állást vállalni.

Ha valahol a járvány már fellépett, a járványbizottság azonnal megalakitandó. Részletezi azután a rendelet a történt betegedések vagy gyanus esetek bejelentési módjait, azok nyilvántartását, a koleragyanus betegek ürülekenek megvizsgálását, a bakteriológiai vizsgálat céljaira való fölküldését.

Kolerában megbetegedett egyén, ha a lakásában arra alkalmas helyiség van lakásán, hozzátartozóitól elkülönitendő s csupán az a személy érintkezzék vele, aki ápolására vállalkozott s e rendelkezés ellenőrzésére a ház elé őrt, lehetőleg csendőrt, városokban rendőrt kell állitani. Ha a házban nincs alkalmas helyiség, vagy az egészséges együttlakókat kell kitelepiteni, vagy pedig a beteget kell a járványkórházba szállitani. Ha a lakosság a kórházba szállitás iránt feltünő ellenszenvet mutatna, akkor az elszállitás csak a legszükségesebb esetekben erőszakolandó, mivel ez a megbetegedések eltitkolására vezet, ami a védekezés szempontjából sokkal több hátránnyal jár. Azokban a köz-

Tárca.

Szaffó a vonaton.

Irta: Ady Endre

Zsibongott a sok lámpájú étterem s belépett zokkenve Hilda.

Bánatosan, álmosan és borzasan most jött Berlinből. Omló lágy, hájasodó, öreges már. De a szemei nagyok, mélyek, zöldesek. Feketék, csigásak fején a furtok, vérszinüek az ajkai: festi.

Most ő boldogtalan s kinjában utazik. Belekötött egy tacskóba Berlinben. Regényt igért egy angol lapnak s téma okából tette. Bitangul becsületes volt a kölyöknek a fiatalsága. Lázongott, háborgott az asszony vén ölelései közben. Talán meg is szagolta a legényke, hogy őt itt kanócznak szánták. Egy vén asszony akarja felgyujtani önmagát. Haramiás, csunya szándékkal. Hogy irjon egy fiatalos, szerelmes irast. Ehhez kellett volna az ő fiatalsága. A fiú nem állott kötélnek. Kaczagott egy napon s megszökött Hildától.

Hilda szivéhez kapott s íme utazik. Szomoruan elmosolyik s nem tudja merre megy. Talán Firenzebe, talán Nápolyba. Most éjfélig itt vár a vonatjára Havas hegyek között, ebben a házomnibuszban.

Oh nagyon boldogtalan ő. Látszik, vonja magát esöndesen. Szürke köpönyegében olyan, mint egy beteg, öreg, elhizott varjú. Az asztaloknál feszult vagy unott utasok. Az étterem közepén gomolygás.

Egy revü-faló, turistaruhás német diák hirtelen oldalba üti a pajtását. Remeg a hangja s majdnem kiált:

— Te te, nézd: Regensen Hilda. Esküszöm, hogy ő: a dán Szaffó.

Hillda halja s keserüen mosolyog.

Asztalt keres s végül is három ember asztalához kell leülnie. E három ember észre se veszi, mikor leül. Vidámak s telt kedvüek ők hárman. Anya leány s egy suba Apolló.

Gyönyörü legény a férfiú. Hatalmas, aranyszőke, kékszemü. De rosszul szabott új ruhája. Idegesen kapkod minden pillanatban lehetetlen csokor-nyakkendőjéhez. Szép szemeivel pedig, a legszebb szemekkel, falja a leányt. Kutya-félénkség és kutya hűség az egész ember félszeg valója. Hilda megrázkodik: ilyen szeme volt az övének.

A mama sovány denevér-arczú württenbergi asszony. A leány a legközönségesebb szőkeség a világon. Almos, furcsán piros, lapos sváb leány.

Hilda hallgatja mit beszélnek. Apolló és a szőszke még csak jegyesek. Appolló főtanító már egy kis városban.

— Ugy-e, már csak tizenhárom hónap?

A mama válaszol boldogan és zavartan:

— Tizenegy hónap és huszonegy nap.

Aszószke fészkelödik s szégyenlősen akar nézni.

Ügyetlenül izgatja a nyakát, könyökével letaszitja az asztalkendőjét. Appalló is utána kap. Kezeik összeérnek. Zavart, szinte nyafogó kaczagás. A vén württenbergeri asszony imára kulcsolja a kezét s a fiatalokra mosolyog.

Minden undorítja Hildát, mialatt vacsoráját hordja két pinczér. Hilda abbahagyja az evést. Kis noteszt szed elő s jegyez. Leírja ezeket a figurákat. Hátha használ veszi. És beir gyorsan egykét aforizmát. A balga poldogokról. Aztán arról, hogy a németférfiuban milyen kevés asszonyi báj fel tudja bujtogatni az illuziókat. Azután a mamáról készit jegyzeteket. Ugy érzi, hogy ebből csinos dolgot fog irni egyszer.

A svábok epret esznek. A szőszke egy nagy, husos almanagyságú epret kettéharap. Apolló könyörög meleg suttogassal:

— Adja nekem a másik felét.

A szőszke elfordítja kis, buta arczát.

— Nem.

Megszólal a mama:

— Trube, add oda.

Trube siránkozó grimaszokat csinál:

— Nem. Ez nem illik. Ő nekem nem férjem.

A főtanító lehajtja a fejét. Mikor felemeli újra, tele van könnyel a szép szeme. A leány meglátja. Összecsavarodik a szive. Pityeregni kezd s leejti a fél-epret.

Ott piroslik a fehér abroszon a csonka eper, olyan mint egy megrablott, véres sziv. Öt perez mulik gyászban. A szőszke küzködik magával. Látszik az arczán, a savó szemén. Aztán reszkető kézzel fogja az epret. Megcsókolja és megint leejti. Apolló szinte táncol ülőhelyében s úgy kapja be az epret, mint pézsmarucák az alkonyati bogarat. Nagy bolondság s hilka a dühtől nem tud enni.

Vonatok robognak ki be. Cserélődnek az arczok az éteremben. A három ül nyugodtan. Hilda kétségbeesik. Ezek az ő vonatjával utaznak? Előveszi a noteszét ujra. Ir, ir, fel-felnéz s gúnyosan mosolyog. Azok nem látják. Talán egy félhercig sem néztek összesen Hildára nem sejtik hogy mellettük szenvedélyes nagy ismerője ül. Egy vén, bolond-tüzü asszony-vulkán. Semmi sem volt bennük a mi ez asszony érzéseivel rokonos lett volna, nem érezték maguk mellett. Hilda fölpattant s ebbe belefáradt. Vonszolódva, haragosan ment ki az estébe. És hátán, homlokán,

ségekben, ahol vasuti vagy hajóállomás van azoknak az utasoknak átvételére kötelesek, akik vasuton vagy hajón kolerában megbetegedtek. Ha valamely községben az a gyanu merül föl, hogy a betegeket eltitkolják, a vétkesek ellen a legszigorubban kell eljárni.

Ahol a kolera fellépett, azt a várost nyomban zár alá kell helyezni. Vásárok, bucsuk, gyülésezés, iskolázás, mulatságok és más összejövetelek betiltása vagy megtartásának engedélyezése végett a törvényhatóság első tisztviselője saját hatáskörében intézkedhetik, de erről az illetékes ministereket értesitenie kell. A betegek lakását, ruháját és mindent amit a betegség alatt érintett, szigoruan fertőtleniteni kell. Intézkedik azután a rendelet a törvényhatósági gőzfertőtlenitőgépek használatáról, a fertőtlenités módjairól, az ápolók fertőtlenitéséről, a lakosság utasitásáról a bejelentések körül s végül részletezi a haláleset bekövetkeztekor szükséges intézkedéseket.

A belügyminiszter a rendelet szigoru végrehajtására, illetve a végrehajtásnak a legpontosabb ellenőrzésére utasitja a hatóságokat, hangsulyozván, hogy a mulasztás esetén a törvény kérlelhetetlen szigorával jár el, de nem fog késni ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, a hatóságot anyagilag is támogatni.

E rendelet kapcsán a belügyminiszterium részletes utasitást küldött szét, amely a legaprólékosabban részletezi a betegség ismertetőjeleit, annak terjedési módját, az ellene való egyéni védekezést, a szükséges hatósági intézkedéseket a járvány előtt és a járvány idején, a beteg körül való teendőket és a fertőtlenités módjait.

A kőszegi zene-egyesület.

Irta: Freyberger Jenő

A müvészetek többé kevésbbé gyönyörködtetni szoktak mindenkit. Legelső helyen áll e téren a zene. A szép festmény, a kitünő költemény megragadja a szakértő lelkét, de már a laikus nem tudja oly mértékben élvezni. A zene azonban minden müveltebb embernek tetszését megnyeri, sőt a népnek egyszerü gyermeke is a zenével együtt vigad, busul. A legvadabb népeknek is van valamelyes zenéje, hisz ennek története az emberiség csecsemőkorába vezet hető vissza. Természetesen kezdetleges a müveletlen nép zenéje, mert lépést tart a kulturális fejlődéssel.

A legmüveltebb nemzetek már régen tisztában vannak a zene erkölcsi és anyagi hasznával. A külföld valamire való városkájának megvan a maga zenéje. De nem kell példákért a külföldre mennünk. Magyarország határán belül is virágzó zeneéletet találunk. Hiszen a speciális magyar zene, az édesbus magyar nóták már a középkorban nagy hirnévre tettek szert. Most pedig minden falu végén találunk, ha mást nem is, legalább egy sátor cigányt. A városokban katonazenekar vagy más fuvó zenekar szórakoztatja a közönséget. A mi városunkban szintén van zenekar, de hogy lesz-e továbbra is, az már nagy kérdés.

Sok évvel ezelőtt magas szinvonalon állott a kőszegi zeneegyesület. De hát ez is a többi kőszegi egyesület sorsára jutott. Most már csak idők kérdése, mikor szabaditja meg lassu haldoklásától a halál. Hiába van Kovács Ferenc karnagy elismerésre méltó buzgalma, az az igazán emberfölötti türelme, melylyel annak az egyszerü kapásnak magyarázgat, tanitgat, ha a hangszer hamis, rosz. Uj hangszert pedig nem lehet hozatni, mert nincs pénz, mert a zenét nem pártolják. Már most tessék olyan hangszereken játszani, melyek közül mindegyiknek más az alaphangja. Tessék ilyen hamis hangszereken kedvvel játszani, mikor előre tudják, hogy a darab hamis lesz, akármilyen helyesen játszik.

Azután tessék itt a hallgatóságnak szórakozni. Pedig annak az egyetlen egy koronának a lefizetésével segithetünk a bajon De hát nálunk ideális célra látható anyagi haszon nélkül 1 K tagsági dij is sok.

El kell azonban ismernünk, hogy akadnak lelkes pártfogóink is, kiknek támogatása nélkül régen szétfoszlott volna az egylet. Igy a kőszegi takarékpénztár, kőszegi általános takarékpénztár, honvéd tisztikar, 83-as tisztikar, a huszártisztikar, az alreáliskola tartották fenn leginkább az egylet életét. Valahogyan csak eltengődtünk idáig, de most, hogy számosan megtagadták azt a csekély tagsági dijat, meg kell szünnie az egyletnek, mert nem birja a kiadásokat.

Az idén a szokásos kiadásokon kivül rendkivüli kiadások is lesznek. A zenészeknek uj ruhákat kell beszerezni. A hangszerek gyökeres javitásra szorulnak. Ilyen kiadások mellett szükség van minden tagsági dijra.

Kérjük a n. é. közönséget, pártfogolja az egyletet, hogy visszaszerezhesse régi hirét, visszaemelkedjék a nivóra, melyen évekkel ezelőtt állott. Bizalommal fordulunk a közönséghez, hogy nem fogja megtagadni azt a szerény összeget, melyre az egyletnek oly égető szüksége van. Alegszebb reménnyel kecsegtető jövőt várjuk a közönség támogatásától, melynek kezébe van az egylet sorsa letéve. Erősen hisszük, hogy a nemesebb lelkekből még nem voszett ki a zenepártolás iránti érzék és e felhivásunk nem marad eredménytlen.

Városi ügyek.

1993/910. **Hirdetmény.**

Mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben és honvédségnél, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá katonailag ki nem képzettek, kik rőzsaszinü ajánlati lappal vannak ellátva f. é. október 1-én reggel 8 órakor a városházán személyesen megjelenni, vagy irásban jelentkezni tartoznak.

A végelbocsátó-, kilépti bizonyitvány, vagy ajánlati lap elhozandó.

Kőszeg, 1910. szeptember 9-én.

Kőszegi József
rendőrkapitány

Hirdetmény.

A városi legtöbb adót fizetők 1911. évi névjegyzékének összeállitására 2435/910 sz. képviselőtestületi határozattal kiküldött bizottság elnöke közhirré teszi, hogy az összeirást a városház tanácstermében 1910 évi szeptember hó 12-én délután 3 órakor teljesiti. Miről az érdekoltekot azzal értesitem, hogy az ülésen jogositva van mindon érdekelt fél érdekei megvédése szempontjából megjelenni.

Kőszeg, 1910. szeptember 5-én.

Dr. Stur Lajos s. k.
bizottsági elnök.

Hirek.

Eitner Elemér kitüntetése. Városunk egyik kiváló és érdemes szülöttjét, Eitner egykori főjegyzőnk fiát, Eitner Elemér Akos esztergomi főszékesegyházi igazgatót Ő felsége a király, a katonai lelkipásztorkodás és emberbaráti szeretet terén való működéséért a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Midőn az érdem ezen elismerését regisztráljuk, egyben örömünket fejezzük ki, hogy szülővárosunk egy fiát érte a legfelsőbb kitüntetés. Eitner Elemér papi rátermettsége, tudománya egyháza hivatalos körében közismert. Hivatala mellett módot talált, hogy a lelkijámborság egyik legelhanyagoltabb mezejét, a katonák lelki gondozását is felkarolja. Közel 15 éve gondozza a katonaság lelki ügyét önzetlenül s midőn a királyi kitüntetés elismerését bocsátja az ő működésére, ez a kitüntetés visszaháramlik arra a testületre is, melynek ő tagja. Családi összeköttetése révén hozzánk Kőszegre is többször ellátogat. Az érdemjelet, a népszerü pap mellére, katonai ünnepség keretében Ilauzer ezredes fogja feltüzni.

Hazasság. Majláth András gazdatiszt tegnap kötött házasságot Kőszegen Sághy Erzsébettel.

Dr. Windholz Zsigmond volt rohonci körorvos Szombathelyen (Erzsébetkirályné-utca 22. szám alatt) általános orvosi gyakorlat mellett Röntgen- viz-, vér- és egyéb orvosi vegyi vizsgálóintézetet létesitett.

Jegyzőválasztás. Hollenthonner Gyula okleveles jegyzőt, a rőtfalvai korcsmáros fiát, Tormafalun jegyzőnek választották meg.

Gazdát cserélt patika. A kőszegi belvárosi gyógyszertár gyors egymásutánban már ötödizben cserél gazdát. A legutóbbi tulajdonos a gyógyszertár antik berendezését eladta az iparművészeti muzeumnak és uj

---

mindenütt érrezte két férfiúnak szem sütését.

Soha még úgy nem nézett reá férfiú, mint az ott bent arra a hitvány szőszkére. Ő mindig csak öleltette magát. Mikor pedig a csókos óráknak vége volt, az iróasztalhoz ült.

Betintázta a csókokat. Most pedig hideg a világ, mint ott fent a havas csucsok. Itt a havas csucsok, virágosak a rétek. Ó, Hilda, ott fent van. Fehér volna a haja, ha nem festené. Menekülnek tőle, holott ő benne most ébred az azzonyiság. Eddig elbirta a szenvedélyeit. Most a világ összes Kleopátráinál többet tudna adni egy szerelmes férfiúnak. Leány ő, és nem hiszi senki.

Megint bemegy az étterembe. Apolló a szőszke kezét fogja. Csak ujjai hegyét s mégis már olyanok a szemei, mintha mesze kék, napos partvidékek minden állandó, nagy pompája benne lakna. Kínos kivánciságа ismét melléjük csalja Hildát. Gondolja: Megálljatok. Kegyetlenül véresen fogok irni a tiostoba boldogságtokról. Ti ezt nem fogjátok tudni. De nekem kéj lesz.

Magy dübörgés: megérkezett a vonat. A három rohan. Hilda utánuk. Csakugyan az ő vonatával étaznak. A szőszke rózsákat fog a kezében. Egy rózsát leejt. Három rózsából. Bent a kocsiban veszi s fölsikolt:

— Jaj, a rózsám.

Apolló leugrik a vonatról. Lent hajlongva tapos. Keresi a rózsát. A szőszke sikong.

— Jaj el fog késni.

Az ablakhoz szalad:

— Jöjjön, jöjjön már. Nem kell a rózsa.

Egy pillanat s megtörténik a tragédia. A vonat kirobog. A szőszke elájul. A mama jajveszékel. Hilda az ablakhoz áll. Látja egy pillanatig a loholó Apollót az éjszakában.

Valami nagy béke szállt a szivébe. Rögtön utána titáni öröm. Ül a két sváb némberrel szemben, s őrjöngve boldogan hahotázik.

A divat.

A Divat Ujság-ból.

Melegen süt le reánk a nyári nap és akár mennyit szenved is a kánikulai melegtől a városi ember, mégis arra vágyik mindenki, hogy minél tovább ilyen maradjon az idő, mert bizony valahogy nagyon soká kellett rá várni. Ám ez meg nem akaszthat bennünket abban, hogy előrelátóan ne foglalkozzunk már most az őszi divattal és ha nem tudjuk is egész határozottsággal megállapitani azt teljes egészében, annyit már most is tudunk — mert óhajtjuk, — hogy annak sok ujat kell hoznia. Es nem is lesz kárára a divatnak a teljes változás, mert az oly szürke ráncolt szoknya, mely még a szabad mozgásban is akadályozta a viselőjét, mindennek inkább volt nevezhető, csak szépnek nem.

Valósággal nélkülözhetetlen ruhadarabja az őszi divatnak a köpeny, még pedig selyemből vagy bársonyból, a látogató öltözék kiegészitésére, lágy és meleg anyagból, ha célszerünek akarjuk, mely megvédjen bennünket az ősznek esetleg kellemetlenebb időjárásától. Az ilyen célszerü köpenyt ujból duplán szőtt szövetből készitik. A külső oldal leginkább diagonál szövést mutat sevióban vagy homespunban, rendesen a barna, szürke, szürkészöld és más divatszin kettős árnyalatában; a belső oldal lágy és bolyhos, elütő szinekben, a milyen a világoskék, halványlila és világosszürke. Ugyanebből a belső oldalból készitik a nagy gallért és széles kézelőt. Sajátsága az idei köpeny, de a kabátszövetnek is, hogy oldalt gombolódik; az a gombolás mélyen a derék vonala alatt kezdődik és balról jobbra történik.

Nagyon divatos lesz a hosszu köpeny sötétkék vagy barna diagonal sevióból vagy barna diagonál sevióból fekete zsinórozással. Ezeknek a köpenyeknek az előrésze metszett, rátüzött varrásokkal, a hát rész sima derék vonaláig és itt csatt választja el az alsó résztől, mely hajtásokba van vasalva. Az elkerülhetetlen széles sállgallér és a magas kézelő fekete atlaszból készül. A gombok rajta nagyok majdnem 5 centiméter átmérőjüek és miután golyóformájuk van, nem nagyon könnyitik meg a gombolást.

Az elegánsabb köpenyt, a melyet látogatásokra viselnek, fekete liberti-atlaszból készitik. Ennek is nagy gallérja van, többnyire matrózformában és lenyulik a derékvonal oldalgombolásig. Ennek a disze is fekete, még pedig bársonyból, tüllhimzésből vagy sujtásból. Parisban ezeket a köpenyeket, tekintettel arra, hogy az utolsó futtatásokig viselik, könnyü borvörös flanellel bélelik, mely fedetlen marad, a mi elég eredeti gondolat.

Ujdonság kabátos ruhának a csikos sevió és kamgárn szövet, valamint a bársony, még pedig a nagyon vékony csiknak szép eltünő szinekben kell lennie. Legtetszetősebb a fehér sötétkékhez, a fekete és zöld. Ügyesen alkalmazzák a csikos szövetet hosszában és szélességben.

Valósággal meglepetést okoznak majd az uj őszi kalapok. — Miután eddig volt „harang"-, „gomba-," „szakajtó"- stb. formáju kalapunk, az uj divatut egyszerüen elnevezhetjük sisak formának, fölboritott papirkosárnak stb. Egy ilyen közel harminc centiméter magas sisakot, melyet nagyon tetszetőssé tesz a török szövetből formált turbánszerü disz vagy két merev szalagcsokor olyformán tesszük a fejünkre, hogy a tarkó s a homlok egészen eltünik alatta. Es ezt nevezik azok, a kik ezt a divatot megteremtették: csudaszépnek, sikkesnek, ujdonságnak.

A Divat Ujság mai számában több ujabb kalapforma látható, a mivel lehetővé van téve, hogy mindenki kiválaszthassa azt ami az egyéni izlésének leginkább megfelel és a mi a legjobban talál az arcához. Mert hiszen mindig is azt mondjuk, hogy mi a divat irányát jelöljük meg, de azt kiki magának megfelelően formálja, módositsa.

*

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz filler. Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számu házban van.

modern felszereléssel látta el a gyógyszertárat, egyuttal kivitte azt is, hogy a gyógytár előbbi helyéről a város forgalmasabb utcájába, a polgári iskola közelébe helyeztessék át. Az áthelyezéssel jelentékenyen emelkedett értékében a patika, úgy hogy amig előzőleg 60.000 korona volt az ára, most Lendvay gyógyszerész 90.000 koronáért vásárolta meg a gyógyszertárat, melyet még e hó folyamán fog átvenni.

Hullaszállitas. Sopronvármegye alispánja megengedte, hogy özv. Elsner Gusztávné lukácsházai lakos kéthónapos gyermekének holttestét, mely eddig Sopronperesztegen volt eltemetve, Kőszegre szállithassák, hogy az itteni családi sirboltban helyeztessék el.

Állatdijazás Nagycsömötén. A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete szeptember 4-én vasárnap délelőtt tartotta meg ez évi első állatdijazását, melyen a szomszédos községek u. m. Kőszegfalva, Kőszegdoroszló, Perenye, Ludas, Seregélyháza, Nagypöse, Lukácsháza és Nagygencs kisgazdái nagyszámban vettek részt. Az állatdijazást Laehne Hugó igazgató-elnök volt országgy. képviselő, mint annak elnöke nyitotta meg A biráló-bizottságok elnökei: Wallner József esperes-plébános egyesületi alelnök és Förster Ottó gazdasági felügyelők voltak. Az érdeklődők soraiban ott voltak: gróf Széchenyi Rezső Gyöngyösapátiból, Seper László földbirtokos Kisbérről, Freyler Lajos, Freyberger Sándor, Weisbecker Ede, Kőszegről, Jankó Gzörgy körjegyző Csömötéről, Ringhoffer István, Gratzl József, Winkler Ödön, Baradás Lajos Nagycsömöte, valamint a szomszédos községnek kisgazdái számosan. Az egyesület részéről jelen voltak: Felkl József igazgató és Rothermann Vilmos titkár. Felhajtatott mintegy 50 drb tényészállat, melyek közül különösen az üszők mutatták meg, hogy ezen vidék szarvasmarha tenyésztése a legjobb uton halad és szép reményekre jogosit. A földmivelésügyi minszter által adományozott összesen 300 korona dijat a biráló bizottság a következőknek itélte oda: Tehéndijak: I. dij Torda János Kőszegdoroszló 40 korona, II. dij Horváth Lajos Kőszeg 20 korona, III. dij Nardai János Nagygencs 20 korona IV. dij Németh József Nagycsömöte 10 korona. V. dij Schreiner Lajos Kőszeg 10 korona. Üsződijak: I. dij Károvits Lajos Meszlen 50 korona, II. dij Torda János Kőszegdoroszló 40 korona, III. dij Bolfán István Perenye 30 korona, IV. dij Winkler Ödön Rohonc 20 korona, V. dij Szekér István Dozmat 20 korona, VI. dij Albert József Nagycsömöte 20 korona, VII. dij Barabás Lajos Nagycsömöte 10 korona, VIII. dij Banga Mihály 10 korona. Elismerő oklevelet nyertek tehenekért: Winkler Ödön és Kaltenecker Ferenc Rohoncról.

Állatdijazás Györszentmártonban. A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete szeptember hó 8-án kisasszony napján tartotta meg ez évi második állatdijazását a győrmegyei Györszentmártonban. Az állatdijazáson a szomszédos Nagyécsfalu és hegy, Ravazd, Nyul, Ság, Táp és Pazmándhegy kisgazdái igen nagy számban vettek részt A dijazást Laehne Hugó igazgató-elnök, volt országgy. képviselő mint annak elnöke nyitotta meg. A biraló-bizottságok elnökei voltak: Vojnits Döme apátsági urodalmi főkormányzó, Sottfried Endre járási szolgabiró és Kluge Ferenc Veszprém vármegye gazdasági felügyelője. Az érdeklődők soraiban ott voltak: Tóth Gyula szolgabiró, Rosznáky Rezső urodalmi intéző, Rest Kálmán körjegyző Nagyécsfaluból, Valgóczyi Imre járási állatorvos, Takách Béla járási számvevő, Poos Mihály községi jegyző, Pardavi József községbiró, gazdaköri elnök, Balogh Kálmán, Vaszary Károly, Komondi Ferenc, Mohácsi János gazdák valamint a szomszédos községek kisgazdái igen szép számban. Az egyesület részéről jelen voltak: Felkl József igazgató és Rothermann Vilmos titkár. Felhajtott mintegy 80 darab tenyészállat, ugy a felhajtott tehenek valamint a szép üszők megmutatták, hogy ezen vidék sok éven át elhanyagolt állattenyésztése immár uj korszak előtt áll és fejlődni fog A földmivelésügyi miniszter által adományozott összesen 300 korona dijat a biráló bizottság kiosztotta.

A Szombathely egyházmegyei Röm. Kath. Tanitói egyesület. 1910. évi szeptember hó 13-án d. e. 9 órakor Szombathelyen, a vármegyeháza nagytermében tartja meg XXVII-ik évi rendes közgyűlését, melyre ugy az alapitó- és rendes tagokat, mint a nevelés-és oktatásügy barátait meghivja az elnökség.

A sorozas, mint már megirtuk, a kőszegi állitás kötelesek részére e hó 15-én, a járásbeliekre nézve pedig e hó 12-én kezdődik.

A városok segitése. A volt kormány évi két millió korona segitséget adott a városoknak. A kidolgozott törvényjavaslat szerint a városoknak a tisztviselői fizetések kiegészitésére kell forditani a segitséget. A tisztviselők meg is kapták a kiegészitést, de a két millió koronából a városi altiszteknek, szolgáknak, tüzoltóknak éz rendőröknek, tehát a város legkisebb javadalmazásu alkalmazottainak egy fillér sem jutott. A magyar városok országos kongresszusának állandó bizottsága nem tartotta helyesnek, hogy a fizetésrendezésből a legkisebb fizetésü alkalmazottak maradjanak ki és megbizta Várhidy Lajost, a kongresszus ügyvezető titkárát, hogy tanulmányozza a kérdést. Várhidy a megbizást teljesitette s részletesen kidolgozott jelentésben bizonyitja, hogy föltétlenül jogos követelés, hogy a városi altisztek és szolgák fizetését az állami és vármegyei hasonló alkalmazottak fizetésének megfelelő összegre egészitsék ki.

Országos vasar. A hétfői országos vásáron 1800 darab szarvasmarhát hajtottak fel, melyekből 1140 darab kelt el. A marhaárak meglepően magasak voltak. A vásárlók a kisgazdák sorából kerültek ki. A kirakodó vásár igen gyenge volt és nem állott arányban a nagy marhavásárral.

Megkezdik az utcak burkolasat. A magyar-asphalt r. t. már a jövő héten megkezdi a burkoláshoz szükséges előmunkálatokat, s egyidejüleg belefog a járdák készitésébe is. A városi tanács az asphalt társaság mérnökével pénteken tartott helyszini bejárást a város utcáin, hol az épitésvezető mérnök a burkolási munkálatok keresztülvitelét ismertette a tervek alapján.

A városok kongresszusa. Szombathely város falai között nevezetes esemény történik f. évi október 9-én A rendezett tanácsu városok polgármesterei itt tartják kongresszusukat. A programm három napra van tervezve. A kongresszus tárgysorozatát szétküldötte már az elnökség.

Védekezés a kolera ellen. A város közegészségügyi bizottsága szerdán tartott ülést, hogy a kolera elleni védekezéshez a szükséges intézkedéseket megtegye. A védekezés tárgyában kiadott miniszteri rendelettel lapunk vezetőhelyén is foglalkozunk. Itt külön figyelmeztetjük a közönséget, hogy figyelemmel a bécsi koleraesetekre a Bécsből való rendelésektől legalább egyidőre tartózkodjék.

Gyümölcsszállitók figyelmébe. A vakok temesvári foglalkoztató intézete, mint értesülünk, igen olcsó árban készit gyümölcsszállitó kosarakat és ezen ipari készitményekből állandó nagy raktárt tart fenn. Az intézet elsőrendü humánus célokat szolgál, melyet előmozditani emberbaráti cselekedet, miért a közönségnek a szállitókosarak beszerzésénél az intézetet szives jóakaratába ajánljuk. Az intézet jutányos árajánlattal szolgál mindenkinek, aki eziránt odafordult.

A lovasság uj egyenruhaja. Most már kétségtelen, hogy az egész lovasság uj tábori egyenruhát kap. A magyar és osztrák lovasság tábori egyenruhája azonban nem lesz csukaszürke, mint a közös hadsereg többi részéé, hanem más szint fog kapni, azonfölül szabására és kiállitására nemcsak a tábori szolgálat gyakorlati követelményeinek fog megfelelni, hanem az egyes csapatok tipikus ismertető-jelei is rajta lesznek. A huszárok ruhája nemzeti jellegét nem fogja elveszteni.

Gyüjtés a vizkarosultak javára. A Krassó-szörény vármegyei vizkárosultak javára gyüjtést rendezett a város hatósága, mely gyüjtés 107 kor. 16 fillért eredményezett az árvizkárosultak javára. Az összeget a vármegye alispánja utján kapják kézhez a károsultak.

Nyilt-tér.*)

A Kőszeg és Vidéke mult számában a Kőszeg rend. tan. város elektromos művének, Ganz-féle vill. r. t. üzemvezetősége egy hirdetést tett közzé, melyben több helyen az én nevem van felemlitve.

Üzleti érdekem, reputációm szempontjából, de főleg az áramfogyasztó közönség érdekében, következőket tartom szükségesnek megjegyezni:

A szabályrendelet azon bizonyos 5. §-át, mely a rajzok beterjesztésére vonatkozik, — ismerem. Az általam eddig készitett összes berendezésekről a vázlatrajzok be is vannak terjesztve.

Célja a fentemlitett §-nak az, hogy csak műszakilag biztos munkák kapcsoltassanak a városi utcai vezeték hálózathoz.

Az én munkáim garantált műszaki biztosságát pedig bizonyitja a következő tényállás: 1907-ben szereltem fel a helybeli ev. leánynevelő intézetben első villamvilágitási- és átlakozó berendezésemet. Elkészülte után a Ganz cég budapesti és szombathelyi mérnökei ugyszintén a helybeli üzemvezetőség több tagjából álló bizottság, ezen munkát felülvizsgálta, és azt annyira kifogástalannak találta, hogy az óta munkáim minden további felülvizsgálását feleslegesnek és mellőzhetőnek tartotta.

Ezen eljárás által szereléseim műszaki biztosságát a jövőre is garantirozottnak ismerte el.

Elvégre a mit tudok, Németországban az elektrotechnika hazájában tanultam. Örömömre is szolgál itt felém érteni, hogy külföldön szerzett tapasztalataim alaposságát a világhirü Ganz cég is elismeri, a mennyiben az általam alkalmazott szerelési módot kőszegi berendezéseimnél adoptálta.

Nem lesz tehát a jövőben sem alkalma é joga. sem a budapesti központnak, sem a helybeli üzemvezetőségnek az általam készitett berendezésektől az áramszolgáltatást megtagadni.

Egyáltalában nem értem sehogysem a Ganz cégnek velem szemben nyilvánosan tanusitott ellenszenvét, és áram megtagadási fenyegetését — továbbá a paragrafusra való hivatkozását, melynek alkalmazása ellenem, a fent emlitett okoknál fogva indokolattan.

Szerelési monopoly pedig sohasem volt előnyére a fogyasztó közönségnek.

A város pénzügyi viszonyaira nézve pedig egyenesen veszélyes az áramszolgáltatás megnehezitése, mert ebből az következik, hogy a nagyobb fogyasztóknál önálló villamos áramfejlesztő telepek keletkeznek, miáltal a városnak a villamos müből már oly nehezen várt haszonrészesedése örökre kockára van vetve.

Kőszeg, 1910. szeptember hó 10.

Weöres Aladár

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Naponta friss szőlő, valamint legfinomabb **dinnye** a Rohonczy-féle kertészetből Törökbecsén.

Kapható

Schaar József

csemege-, bor- és füszerkereskedőnél

Kőszegen.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Alulirott közhirré teszem, hogy Koch Béla állatorvos kőszegi lakosnak tulajdonát képező és a kőszegi 603. sztjkvben felvett 860 számu Király-uton hevő háza a hozzá tartozó kerttel és melléképületekkel együtt önkéntes magánárverésen fog eladatni. Az árverés

1910. szeptember hó 25-én délelőtt 11. órakor dr. Schneller Aurel ügyvéd irodájában

Kőszegen lesz megtartva.

Árverelők kötelesek az árverés megkezdése előtt 500 korona bánatpénzt letenni. Árverési vevőnek jogában áll a hitelezők beleegyezésével az eladandó házra bekeblezett terheket átvállalni, mely esetben a vételárnak csak a bekeblezett terheket meghaladó része fizetendő készpénzben az árverés napjától számitott 14 nap alatt. Az árverési vétele el vagy elnem fogadásáról eladó csnk az árverés napjától számitott 8 nap alatt köteles nyilatkozni, a mennyiben ezen idő alatt a vevő vétel el nem fogadásáról nem értesittetnék, az az eladó részéről is elfogadottnak tekintendő.

Kelt Kőszegen, 1910. szeptember 7-én.

Dr. Schneller Aurél
ügyvéd.

Üzletszolga

azonnal felvetetik **Schaar József** fűszer- és csemege kereskedésében.

Villa bérbeadása.

Kőszegen a főgimnáziummal szemben levő parkban fekvő **Békássy féle villát** 1910 év nov. 1-től kezdve bérbe adom.

Érdeklődők nálam irodámban az iroda órákon kivül is tájékozást szerezhetnek akár személyesen akár levél utján.

Dr. Hegedüs János
ügyvéd
Kőszegen.

Házeladás.

A várkörön fekvő 73. számu 1 emeletes ház két bolthelyiséggel és két lakással szép tágas udvarral szabad kézből eladó. Bővebbet a házban.

Siremlékek

gránit, márvány és műkőből 15 K-tól felfelé.

Sirkeretek műkőből stb.

Zerthofer Mihály-nál
Kőszeg.

Egy szép gazdaság,

15½ kat. hold nagy, egymás mellett fekvő legelővel bérbeadandó, vagyis szabad kézből eladó. Bővebbet itt a kiadóhivatalban,

---

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság
kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 755. sz.
Struez szálloda mellett.

Betéteket elfogad betétkönyvecskére netto 4 százalékos kamatozással és folyó számlára, a kamatozás a betételt követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás és levonás nélkül eszközöl.

Kölcsönöket, u. m. váltó-, jelzálog-, folyószámla és zálogkölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett nyujt.

Értékpapirokat napi árfolyamon vesz és elad.

Szelvényeket költségmentesen bevált.

Őrzésre átvesz értékpapirokat és egyéb értékeket csekély dij mellett.

Sorsolás alá eső értékpapirok sorsolását költségmentesen ellenőrzi.

Központ:
Szombathelyi (régi) Takarékpénztár r. t.
Szombathelyen.

Alapittatott 1867-ben.
Alaptőke: 1,200.000 kor.
Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek: 14,000.000 kor.

Zongora raktár.

KULHAY KÁROLY

zongora készitő és hangoló
Szombathely,
Kossuth Lajos-utcza 19. szám.

Elvállal zongora hangolást, valamint zongorák és pianinok javitását és ujrabőrözését szakszerü kivitelben jótállás mellett.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőztőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat
— valamint **Szivógázmotorokat.** —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:
Gellért Ignácz és Társa

Budapest, Teréz-körut 11 — Telefon 12 91
Legmesszebbmenő jótállás! — Kedvező fizetési feltételek

Kőszegen kapható Róth Sándornál.

„Keil-Lakk"-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kin,
Barna, vagy porszürke szin,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk" legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha „fehér Keil-Lakk"-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk" azurkék,
Kertiburort fessük zöldre,
Gyermekeknek örömére.
„Keil-Lakk"-ból van minden szin,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk"!

Mindenkor kaphatók:
Unger József cég-nél
Kőszegen.
Szombathely: Kaiser Lajos

Őszi trágyázás.

Óvakodjunk a hamisitásoktól!

Valódi Stern Marke védjegyü

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb phosphorsavas mütrágya

Csak akkor ha ilyen van és ólomzár

valódi zsákban eredeti van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos
a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője
Budapest, VI., Andrássy ut 49

1902. borászati kiállitás, Eger I. dij, diszokl. és aranyérem. 1902. országos gazd. kiállitás, Pozsony: I. dij, aranyérem. 1906. Nagyvárad: I. dij, diszokl. 1901 temesvari kiállitás, I. dij, diszoklevél.

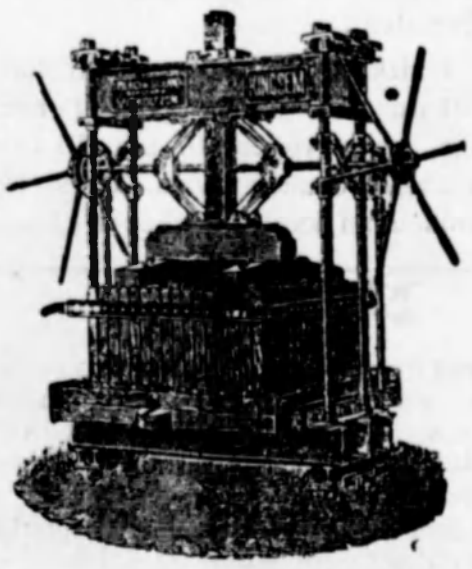

Az 1907. pécsi kiállitáson aranyérem és diszoklevél.

Borsajtók

lagújabb rendszerű, könyökszerkezetű „Kossuth", „Kincsem", „Hegyalja", „Mabille„ és „Acélorsós", a magyar bortelmelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerü viznyomásu (hydraulikus)

kettős kosaru sajtók

nagyüzemü préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerü kezelés. Óriási erőkifejtés. A törköly egy darabban és könnyen kivehető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzuzók és bogyozók. „VILLÁM" legujabb centrifugalis bogyozó- és zuzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyáros, MISKOLC.

Arjegyzék ingyen.

Zacherlin

elérhetlen hatásu mint féregpusztitó!

Csak ott vegyünk üvegekben, ahol a „Zacherlin" hirdetve van.

Helybeli elárusitók:
Adler Simon, Hacker Samu, Jánosa Gyula, Pollak Sándor, Schaar József, Unger József, Wentzl Ede.
Csepregi fogyasztási szövetkezet.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.